

Aan de voorzitter en griffier van
de Vaste Kamercommissie van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Onderwerp Begrotingsbehandeling BZK

Kenmerk 21.010 jh

Datum 8 oktober 2021

Geachte heer, mevrouw,

De Verenigingen van Groningse en Friese gemeenten vragen uw aandacht voor de penibele financiële situatie van gemeenten in Nederland. Hier liggen meerdere oorzaken aan ten grondslag: de voorgestelde herijking van het gemeentefonds, de grootte van dit fonds en het gebrek aan een meerjarig financieel beleid. De gevolgen zijn niet alleen desastreus voor onze burgers, maar zullen ook leiden tot het niet kunnen meewerken aan ambities van een nieuw kabinet. Terwijl onze gemeenten zeer doordrongen zijn van de noodzaak om de diverse crises aan te pakken, zoals de woon- en klimaatcrises.

De nu voorgestelde herijking van het gemeentefonds is onrechtvaardig omdat het leidt tot bezuinigingen in gemeenten met een hoger dan gemiddeld zwakke sociaaleconomische structuur. Daarnaast kent de voorgestelde herijking grote onzekerheden. De inmiddels drie gepubliceerde versies kennen grote mutaties in uitkomsten die niet uitlegbaar zijn. En gemeenten die er in 2022 op vooruitgaan, hebben geen idee of zij in 2023 alweer moeten bezuinigen. Gemeentelijke begrotingen staan zonder stabiel meerjarig financieel beleid op drijfzand. Gemeenten kunnen dan geen betrouwbare partner in de samenleving zijn. Niet voor hun eigen inwoners, en niet voor de rijksoverheid. Op dit moment zijn we nog in afwachting van het advies van de Raad voor Openbaar Bestuur (verwacht op 19 oktober), wij zullen dan ook weer contact zoeken met u.

Wij verzoeken u verder om versneld werk te maken van het meerjarig financieel perspectief voor gemeenten. Wij ondersteunen voluit de inzet van de VNG in deze: niet alleen bevriezen maar schrappen van de opschalingskorting in 2022, ook na 2022 moet het gemeentefonds vergroot worden. Zie hierover ook de brief van 5 oktober van VNG, IPO en UvW. Daarnaast moet de verdeling van gelden uit het gemeentefonds meerjarig stabiel zijn, waarbij het verdeel model transparant en uitlegbaar is en voor alle gemeenten in het land een vergelijkbaar voorzieningenniveau mogelijk maken.

Wij zien uit naar een stevig begrotingsdebat waar u een lans breekt voor gemeenten. Zonder gemeenten zullen noodzakelijke ambities van het rijk, zoals op het gebied van wonen en energie, niet behaald worden.

Hoogachtend,

Erik Drenth (voorzitter portefeuillehoudersoverleg financiën Groningen)
Leo Pieter Stoel (voorzitter portefeuillehoudersoverleg financiën Fryslân)
Tytsy Willemsma (lid VNG commissie financiën)
Pieter van der Zwan (adviseur VNG commissie financiën)

Cc demissionair minister Kajsa Ollongren (BZK)
demissionair staatssecretaris Paul Blokhuis (VWS)
informatieur Johan Remkes
informatieur Wouter Koolmees
leden Vaste Kamercommissie VWS
leden Vaste Kamercommissie SZW
leden Vaste Kamercommissie Financiën
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)